

К О Н Ц Е П Ц И Я

За стратегическо управление на

ОКРЪЖЕН СЪД гр. ДОБРИЧ

Разработена от
Елица Йорданова Стоянова
Съдия в Окръжен съд гр. Добрич

Кандидат за заемане на длъжността

Административен ръководител

На

ОКРЪЖЕН СЪД гр. ДОБРИЧ

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. УВОД

1. Лична мотивация за заемане на длъжността

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД ГР. ДОБРИЧ, ПОСТИЖЕНИЯ И ТРУДНОСТИ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА СЪДА

1. Кадрова и материална обезпеченост:

1. 1. Съдии

1. 2. Съдебна администрация

1. 3. Сграден фонд, техническа обезпеченост и финансово управление

2. Правораздавателна дейност

2. 1. Наказателно отделение

2. 2. Гражданско отделение

2. 3. Търговско отделение

3. Анализ на дейността на Районните съдилища от съдебния район на Добричкия окръжен съд

3. 1. Сграден фонд, материална и техническа обезпеченост

3. 2. Правораздавателна дейност

IV. НАБЕЛЯЗАНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД ГР. ДОБРИЧ ЗА ЕФЕКТИВНО, ПРОЗРАЧНО И СРОЧНО ПРАВОСЪДИЕ

1. Уеднаквяване на съдебната практика и утвърждаване на добрите практики

2. Преодоляване забавянето на делата

3. Повишаване квалификацията на съдиите и съдебните служители

4. Електронно правосъдие

5. Повишаване на общественото доверие и медийна политика

6. Установяване на ефективни работни отношения с институции и лица, имащи отношение към правораздавателната дейност в Окръжен съд гр. Добрич

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Уважаеми дами и господа членове на Висшия съдебен съвет,

На основание чл. 194 а ал. 3, вр. ал. 2 и чл. 194 б ал. 1 т. 2 от ЗСВ представям на Вашето внимание изготвената от мен, в качеството на кандидат в открита процедура по избор на административен ръководител - председател на Окръжен съд гр. Добрич, концепция за стратегическо управление на посочения орган на съдебната власт. Целта на тази концепция е да посочи ясни стандарти в управлението на Окръжния съд, които да гарантират подобряване качеството на правораздаване и повишаване на общественото доверие в съдебната система като цяло.

1. Лична мотивация за заемане на длъжността

Мотивирана съм да кандидатствам за длъжността административен ръководител на Окръжен съд гр. Добрич, тъй като цялата ми професионална кариера е преминала като магистрат в съдебния район на този окръжен съд. На 09. 09. 1998г. бях назначена на длъжността „Съдия по вписванията“ при Районен съд гр. Добрич. На 17. 02. 2000г. встъпих в длъжност „Районен съдия“, като през целия период на професионална ангажираност от този момент съм разглеждала наказателни и административнонаказателни дела. Считано от 19. 08. 2008г. съм съдия в гражданско отделение на Окръжен съд гр. Добрич и разглеждам приоритетно граждански - първоинстанционни и въззивни, и по изключение - търговски дела. През целия период на професионалното ми развитие, надвишаващ 16 години, съм имала честта да се уча от утвърдени професионалисти с богат опит и ползващи се с уважение в обществото и в средите на своите колеги. Този процес ми даде възможността да придобия не само добри познания, но и професионален опит в различни сфери на правото, който да реализира в пълен обем капацитета ми като магистрат. Действително, моят управленски опит не е богат практически, но имам ясна визия за бъдещото управление на институцията, добра теоретическа подготвеност и огромно желание да дам най - доброто от себе си. В една динамично развиваща се и модерна Европа се обръща вече не толкова голямо внимание на старшинството като единствен или приоритетен критерий при избор на административен ръководител. Всъщност качеството на съдебната власт и в частност на конкретен нейн орган, особено в моменти на промяна, зависи до голяма степен от качествата на самия ръководител - да е почтен, независим и да се ползва с доверие и уважение. Предходният административен опит в дадена структура не е единственото предимство, дори напротив - по този начин съществува потенциално пожертване на динамиката на една система, което може да не е оправдано от гледна точка на истинската

полза за дейността и. В този смисъл е и Становището на Консултативния съвет на европейските съдии.

Независимо от липсата на богат управленски опит, мисля, че отговарям на изискванията за административен ръководител, тъй като притежавам богат професионален опит в различни области на правото. Както посочих по - горе, разглеждала съм дела от различен характер - и наказателни / административнонаказателни, и граждански / търговски. Това сочи, че имам не само професионална подготовка във всяка от тези области на правото, но разполагам и с практически знания за проблемите във връзка с правоприлагането във всяка една от тях. Желанието ми да усъвършенствам собствените си качества като професионалист и непрестанният ми стремеж към подобряване цялостния процес на правораздаване са ме мотивирали да участвам в множество форуми, включително и виртуални /електронни/, организирани от европейски институции, ангажирани с правораздаването. Знанията ми в областта на европейското, а и на международното право, практическият ми опит, придобит от обученията в други страни - членки на Европейския съюз ми дават сигурното убеждение, че съм придобила много добри теоретически и практически познания, които мога и съм длъжна да споделя в моята професионална работа, за да могат българската съдебна система, и в частност Добричкият окръжен съд, да се утвърдят като солидна и просперираща институция. Тези ми знания ми дават и сигурността, че мога и трябва да бъда полезна при управлението на съда, за мястото на чийто административен ръководител кандидатствам.

Естествено, доброто управление на съда налага не само възприемане на нови решения, но главно приемственост и утвърждаване на добрите практики, които вече са реализирани в Добричкия окръжен съд. Надграждането на вече поставения здрав фундамент може да доведе единствено до повишаване ефективността на работния процес на съда. Добричкият окръжен съд се отличава не само с изключителния професионализъм на магистратите, които работят в него, но и с много добрия си микроклимат, който е главна причина за добрия и плавен, без значителни сътресения, работен процес.

С оглед гореказаното, потвърждавам пред Вас, че ако ми гласувате доверие и ме изберете да заема длъжността на административен ръководител на Добричкия окръжен съд, моето управление ще се подчинява единствено и само на поставените от мен цели да се гарантира върховенството на закона в защита правата и законните интереси на всички правни субекти и осигуряването на равен достъп до правосъдие. По този начин, считам, че съдът ще достигне европейските стандарти за независимост, ефективност и прозрачност и ще се осигури устойчиво развитие на институцията. Не на последно място, ще се повиши уважението и доверието на обществото както в самата институция, така и в съдебната система като цяло, които са предпоставка и гаранция за тяхната ефективност.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД ГР. ДОБРИЧ, ПОСТИЖЕНИЯ И ТРУДНОСТИ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА СЪДА¹

В Добричкия окръжен съд е разработен Стратегически план, който отразява концепцията за управлението му в периода 2011г. - 2015г. Необходимостта от разработването и реализирането му се основава на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор /ЗФУКПС, ДВ, бр. 21/10. 03. 2006г., изм. и доп., ДВ, бр.42/ 16. 07. 2010г./ и се основава на Конституцията на Република България и на Закона за съдебната власт. На второ място - от Стратегията за продължаване реформата на съдебната система в условията на пълноправно членство в ЕС, разработена от Министерството на правосъдието през 2010г.

Окръжен съд Добрич е със статут на „съд - модел за работа” и като такъв, Стратегическият план за дейността му в периода 2011г. - 2015г. се основава на постигнатото от институцията в изпълнение на „Плана за подобряване на работата на съда” в периода 2005г. - 2007г. Постигнатите в сътрудничеството с „Инициативата за укрепване на съдебната система” /ИУСС/ положителни резултати функционират и са видни и днес в Окръжен съд - Добрич. Върху тях институцията надгражда като изпълнява мерките, набелязани в „План 2 за подобряване на работата на съда” на Програмата за развитие на съдебната система /приемник на ИУСС/. Тези мерки са изключително полезни в усилията за реформиране на съдебната система, тъй като са разработени с участието на съдии от цялата страна и на представители на Висш съдебен съвет. Със този Стратегически план Окръжен съд - Добрич, си поставя за изпълнение през периода 2011 - 2015 г. две основни цели: ефективно функциониране на съда и административно обслужване на гражданите и усъвършенстване структурата, отчетността и публичността на съда за изпълнение на първата цел. Тези основни цели са обособени предвид мисията на съдебната власт да защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата. Целите отговарят на статута на равнопоставеност на съдебната власт с другите форми на упражняване на държавната власт - изпълнителна и законодателна. Тъй като срокът на изпълнение на Стратегическия план изтича през 2015г., то заявявам, че ако ми гласувате доверие, като административен ръководител ще разработя нова стратегия, възприемайки постигнатите добри резултати и ще набележа мерки за краткосрочно и дългосрочно изпълнение, които да удовлетворят обществените очаквания и изискванията към институцията на съда.

1. Кадрова и материална обезпеченост:

¹ Данните са почерпени от Отчетния доклад на ДОС за 2013г.

Щатната численост на работещите в Окръжен съд - гр. Добрич съдии и служители през 2013г. е 56 души, от които 36 служители и 20 съдии, като съотношението служители/ съдии е 1.8/ 1. Това съотношение за 2012г. е било 1.76/ 1, а за 2011г. и 2010г. - 1.71/ 1. През годините то винаги е било по-ниско от средното такова за окръжните съдилища в страната по официалната статистика на ВСС /за 2012г. - 1.89/ 1, за 2011г. - 1.88/ 1 и за 2010г. - 1.86/ 1/ и далеч по-ниско от оптималното - 3/ 1. С оглед натовареността на Добричкия окръжен съд, намирам, че кадровата обезпеченост е достатъчна за качествено и срочно правораздаване и за изпълнение на всички съпътстващи организационни дейности и не се налага увеличение на щатната численост както на магистратите, така и на съдебните служители.

1. 1. Съдии

През 2013г. щатната численост на съдиите в Окръжен съд - гр. Добрич е била първоначално 21 души, а понастоящем 20 души, тъй като с решение на ВСС по протокол № 20 от 23.05.2013г. е била съкратена една щатна бройка. В числеността на съдиите в ДОС се включват един председател, двама заместник административни ръководители, 17 съдии и един младши съдия /бройката на последния е незаета и предстои обявяване на конкурс за заемането и/. В Окръжен съд гр. Добрич са сформирани три отделения: наказателно, гражданско и търговско/ фирмено, като всеки от административните ръководители председателства по едно от отделенията в съда.

Всички съдии от Окръжен съд - гр. Добрич са с продължителен съдийски и юридически стаж. 14 от съдиите са с ранг „Съдия във ВКС и ВАС“, а четирима - с ранг „Съдия в АС“. Стажът на съдиите от ДОС е между 38г. и 16г. и определя техния богат професионален опит.

В Окръжен съд гр. Добрич не са сформирани постоянни съдебни състави, такива се определят ежемесечно с разработването на графиците на откритите съдебни заседания от ръководителите на отделения. Щатната численост на съдиите в ДОС, разпределени по отделения, позволяват създаването на постоянни съдебни състави и въвеждането на константни дни на откритите им заседания. В тази връзка следва да се отчете и предстоящото освобождаване на длъжности от колеги поради достигане на пределна възраст за заемане на поста на магистрат. По този начин би се намалило значително забавянето в разглеждането на делата.

1. 2. Съдебна администрация

Съдебната администрация в Добричкия окръжен съд е организирана съобразно изискванията на ПАРОВАС. Щатната численост на съдебните служители в Окръжен съд - гр. Добрич от общата и специализираната администрация през 2013г. е била

първоначално 37 души, а в последствие 36 души, след като с решение на ВСС по протокол № 31 от 25.07.2014г. е съкратен щата с една свободна длъжност „призовкар“. Служителите в администрацията са: съдебен администратор, административен секретар, главен счетоводител, съдебен помощник, началник служба, системен администратор, експерт „Връзки с обществеността“, съдебен архивар, съдебен статистик-домакин, съдебен деловодител - регистратор, 10 съдебни деловодители, 8 съдебни секретари, 5 - ма призовкари, куриер-чистач, работник по поддръжката - огняр, шофьор и чистач. В канцелариите на наказателното, търговското и фирменото деловодство работят по двама деловодители, а в гражданското - поради по - голямото постъпление на първоинстанционни и въззивни граждански дела - трима деловодители. Четирима от съдебните секретари участват предимно в съдебни заседания по дела от наказателен и четирима - в дела от граждански/търговски характер. Продължителният стаж и професионален опит на съдебните секретари, а и на деловодителите, дава възможност за тяхната взаимназаменяемост при нужда, така че да се облекчава максимално работния процес.

Бюро „Призовки“ се отличава с много висока натовареност, което води до възлагане на съдебния статистик - домакин да продължава да изпълнява функциите на призовкар, а на съдебния архивар - съответно да продължи да изпълнява функциите на съдебен статистик. Налице е съвместяване на функции - на служителя на длъжността „шофьор“ е възложено и връчването на съдебни книжа в отдалечения от града кв. „Рилци“. В тази връзка Добричкият окръжен съд кандидатства по Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания, след съответното съгласие от ВСС, за назначаване на лице на длъжност „призовкар“. Така на 07. 10. 2013г. е сключен договор с Агенцията по заетостта чрез Бюрото по труда - гр. Добрич, а на 28. 10. 2013г. на длъжността „призовкар“ е назначен служител от представените от Агенцията кандидати за срок от две години /по изискване на програмата/. След изтичане на този срок ще възникне ново затруднение в работата на Бюро „Призовки“ поради значителния обем книжа за връчване.

Към настоящия момент компютърното обслужване на Окръжен съд гр. Добрич се осъществява от външна фирма „Контракс“ ЕАД, по силата на сключен договор с предмет „Администриране на хардуерни устройства и софтуерни приложения“. Причината за това е ползваният от системния администратор отпуск поради временна нетрудоспособност поради бременност и раждане, съответно отглеждане на малко дете.

Към настоящия момент е вакантна длъжността „Връзки с обществеността“ поради преместване на служителя в друг орган на съдебната власт. Необходимостта от назначаването на служител на тази длъжност, или в краен случай - временно съвместяване на тези функции от друг служител или от съдебния помощник, е много силна.

1. 3. Сграден фонд, техническа обезпеченост и финансово управление

В Съдебната палата, в която се намира Окръжен съд гр. Добрич, се помещават още Районен съд гр. Добрич, Окръжна и Районна прокуратури, Административен съд гр. Добрич и ОЗ „Охрана“. Видно е, че сградата трудно може да поеме повече магистрати и служители, а възможностите за преустройства са изчерпани. Тя е проектирана и изградена за по - малък брой работни места и при стари нормативни изисквания. Капацитетът на електрическата мрежа в Съдебната палата е недостатъчен за множеството потребители в нея - компютри, периферни устройства, сървъри, осветление, климатици и др., което от своя страна предпоставя възникването на опасни инциденти, които нарушават нормалния работен режим. Работните помещения са недостатъчни, като единствената възможност за осигуряването на оптимални условия на труд е освобождаването на заетите от Административен съд гр. Добрич помещения.

Локалната мрежа на Окръжен съд - гр.Добрич е физически остаряла и е невъзможно разширяване на капацитета и, за да се осигури бързо действие или да се преодолеят затрудненията в поддържането и смущенията в експлоатацията и. Към настоящия момент се осигурява изграждането на нова вътрешна мрежа и сървърна конфигурация, отделно от тази на Районен съд гр. Добрич, което е възможно да осигури по - добро качество на мрежовите връзки. Независимо от това техническите устройства, ползвани от магистратите и служителите са твърде „остарели“ за подобни възможности. Физическите характеристики на хардуерните компоненти са твърде занижени. От друга страна е възможно възникването на проблеми и със софтуера, тъй като операционната система, ползвана от Окръжен съд гр. Добрич, а и от всички съдилища в съдебния окръг, е Windows XP. През настоящата година Microsoft corporation спира поддръжката за тази операционна система, като техническата помощ след 08. 04. 2014г. вече няма да е налична, включително и автоматичните актуализации, които подобряват защитата на паметите и модулите. Действително, компютърните устройства продължават да работят и след тази дата, но са все по - уязвими при атакуването им от вируси или друг зловреден софтуер. От друга страна, самите производители на различни програмни продукти предлагат приложени за по - нови версии на операционната програма Windows, което означава, че те няма да могат да сработят на версията XP. Това неизменно ще предизвика смяна на поне част от компютърните конфигурации, така че да покриват минималните технически изисквания за работа с по - новите версии на операционната система.

През 2013г. в Окръжен съд гр. Добрич са закупени текстови четец, марка „ABBYY FineReader 11 Professional Edition“, една компютърна конфигурация и два скенера, които са необходими във връзка с въвеждането на фирмени дела в САС „Съдебно деловодство“.

В Информационния център на Окръжен съд гр. Добрич е монтирано ПОС терминално устройство, което предоставя възможност гражданите да заплащат безскасово и без удържането на банков комисион държавните такси и други суми по сметките на съда.

Както Окръжният съд, така и всички районни съдилища в съдебния район разполагат с интернет - страници, на които се публикуват графиците за съдебните заседания, постановените съдебни актове, публични продажби, правилата и процедурите, прилагани от съдилищата, възможността пострадали от престъпления лица да потърсят правосъдие, данни за контакт с администрацията на съдилищата, както и друга информация, свързана с дейността им. През 2013г. Окръжен съд гр. Добрич започна да публикува на страницата си и актовете по чл. 29 от НПК и чл. 22 от ГПК. Подобна практика се поддържа и от Районен съд гр. Балчик, а в бъдеще - и от останалите районни съдилища в съдебния окръг.

Всички съдилища използват съдебно - деловодна програма САС „Съдебно деловодство“, а също и програмен продукт за случайно разпределение на делата Law Choice. В част от съдилищата от съдебния окръг е внедрен и се използва модул „Съдебен призовкар“. Между съдилищата от съдебния район на Апелативен съд гр. Варна се извършва електронен обмен на данни за движението на делата.

Както в счетоводството на Окръжен съд гр. Добрич, така и в тези на съдилищата от съдебния окръг продължава да се използва внедрената през 2010г. счетоводна програма „Web БП - Конто 66“ и програмен продукт за труд и работна заплата „Стил“. Първата дава възможност за актуална информация за изпълнение на бюджетни сметки и чрез нея се осъществява текущ контрол по изпълнение на бюджета.

2. Правораздавателна дейност

В началото на 2013г. броят на висящите дела е 288, което право 13.92 % спрямо делата за разглеждане /2 069 бр./ . Съответно в началото на 2012г. са били 256 бр. и са представлявали 11. 74 % спрямо делата за разглеждане /2 181 бр./; в началото на 2011г. този брой е бил 264, които отнесени към делата за разглеждане - 2 247 бр., т. е. 11. 75 %; броят на висящите дела в началото на 2010г. е бил 308, съответно 13. 34% спрямо общия брой на делата за разглеждане през 2010г. - 2 309 бр.

Общият брой на постъпилите през 2013г. дела е 1 781. Средномесечното постъпление на база 20 съдии по щат на един съдия на база 12 месеца е 7. 42 бр. /в броя на съдиите са включени и командированият през целия отчетен период младши съдия и пенсионираният през м. 10. 2013г. съдия/. В сравнение с предходни години е налице запазване на тенденцията за плавно намаление на общия брой на постъпилите дела, както и този на средномесечното

постъпление на един съдия по щат - 7. 42 за 2013г., при 7. 63 за 2012г., 7. 87 - за 2011г. и 7. 94 за 2010г.

Броят на делата за разглеждане през отчетния период е 2 069. За предходните три години - 2012г., 2011г. и 2010г. този брой е бил съответно: 2 181 бр., 2 247 бр. и 2 309 бр., т. е. налице е равномерно намаление на делата за разглеждане, През 2013г. общият брой на свършилите дела е 1 830. Средномесечният брой на свършените дела от един съдия по щат на база 12 месеца е 7. 63 бр., при 7. 51 - за 2012г., 7. 90 - за 2011г. и 8. 12 - за 2010г.

Действителната натовареност /на база отработени 225 човекомесеци или 18. 75 съдии/ спрямо делата за разглеждане през отчетния период е 9. 20 бр., а спрямо решените дела - 8. 13. Съответно за предходните години тези показатели са, както следва: за 2012г. - 9. 44, 8. 19; за 2011г. - 8. 95 - 7. 93, като за 2010г. действителната натовареност спрямо делата за разглеждане е 9. 16, а спрямо решените - 8. 12.

По всички показатели Окръжен съд гр. Добрич и в сравнение с останалите окръжни съдилища според данните за 2013г., публикувани на официалния сайт на ВСС, заема позицията на средно към ниско натоварен съд.

2. 1. Наказателно отделение

В наказателно отделение на Окръжен съд гр. Добрич работят седем магистрати, като изпълняващият длъжността председател на съда ръководи и отделението.

Общият брой на останалите несвършени в началото на 2013г. наказателни дела е 44 бр., което, в процентно съотношение спрямо разгледаните такива е 8. 76 %. Броят на общо постъпилите през 2013г. в Окръжен съд гр. Добрич наказателни дела е 458 бр., като е налице тенденция за намаляване на делата през 2012г. и 2013г. Средномесечното постъпление по щат на база 12 месеца на един съдия за 2013г. е 5.45, като и тук е налице тенденция на плавно понижение, обусловена от по - малкия брой постъпили наказателни дела. През миналата година са свършени 466 бр. наказателни дела, като средномесечно свършените дела от един съдия на база 12 месеца при 7 съдии в наказателно отделение е 5. 55 бр., като тенденцията за намаляване се запазва. Броят на наказателните дела през 2013г., приключили в тримесечен срок от образуването им е 422 бр. спрямо общия брой на свършените - 466 бр., т. е. 91 %.

Броят на постъпилите първоинстанционни наказателни дела през 2013г. е 244 бр., като и тук е налице намаление в сравнение с предходни години. Производствата по чл. 78а от НК са 6 бр., постъпилите дела за определяне на общо наказание по влезли в сила присъди са 12 бр., 1 бр. дело е образувано за съдебна реабилитация /чл. чл. 85 - 88 а от НК/, бележещо спад спрямо предходни години. Тенденцията на намаление

почти наполовина се наблюдава и в броя на постъпилите производства по чл. 64 и чл. 65 от НПК - 16 бр. Драматично намаление през 2013г. е констатирано в броя на постъпилите производства по чл. 222 и чл. 223 от НПК /разпити пред съдия/ - постъпили са 71 бр. дела или 38 % по - малко от предходната година. Минимален ръст се отбелязва в постъплението на производствата по чл. 243 и чл. 244 от НПК - постъпили са 13 бр. дела по тези текстове. Изключително намаление се наблюдава в постъпилите производства по чл.161 от НПК - едва 8 бр. искания през 2013г. спрямо 32 бр. за 2012г. и над 60 - 70 бр. за предходни години. Увеличение се наблюдава в броя на постъпилите производства по чл. 43 и чл. 44 от Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест. През 2013г. по тези текстове са постъпили 24 бр. дела, от които по чл. 43 - 13 бр., а по чл. 44 - 11 бр. в резултат от закономерното навлизане на нови процедури, свързани със сътрудничеството по наказателни дела между държавите - членки на ЕС. Тук следва да се отчете, че процедурата по изпълнение на ЕЗА, установена в закона, не създава затруднения у съдиите от Наказателно отделение по прилагането ѝ. Натрупаният опит през годините способства за преодоляване на противоречивата практика и свежда до минимум проблемите по тълкуването и прилагането на закона.

Предадените на съд по лица по наказателни дела от общ характер през 2013г. са 52, а броят на осъдените лица е 48, т. е. 92. 31 %. В това число не влиза броят на лицата, спрямо които производствата по делата са прекратени и върнати за доразследване, прекратени поради допуснати съществени процесуални нарушения и тези, на които съдът не е одобрил споразумението.

През отчетния период са приключили 243 бр. първоинстанционни наказателни дела. В този брой са включени свършените дела с присъди, решения, определения и прекратените дела.

Броят на свършените наказателни дела от общ характер през 2013г. е 44, от които 17 бр. са приключили с присъда, а 23 бр. са одобрените от съда споразумения. Прекратено и върнато за доразследване е едно дело от общ характер, две дела са прекратени и върнати на прокуратурата за допуснати процесуални нарушения и едно дело е прекратено, поради неодобряване на внесеното от прокуратурата споразумение.

През 2013г. няма постановени оправдателни присъди.

В тримесечен срок от датата на образуване до постановяването на съдебен акт са приключили 232 бр. дела или 95. 5 % от общо приключилите 243 бр. първоинстанционни наказателни дела. Този показател, сравнен с данните от предходните години, показва почти идентичен процент на свършилите първоинстанционни наказателни дела в тримесечен срок. Броят на отложените през 2013г. първоинстанционни наказателни дела е 69, които, отнесени към общия брой на делата за разглеждане от този вид - 259 бр., представляват 26. 6 %. Останалите несвършени първоинстанционни наказателни дела в края на 2013г. са 16 бр. и представляват 6. 2 % спрямо броя на делата за разглеждане.

Обжалваните през 2013г. съдебни актове, постановени по първоинстанционни наказателни дела са 40 бр., от които 11 бр. по наказателни дела от общ характер и 29 бр. съдебни актове, постановени по частни наказателни дела. От тях потвърдени са 33 бр., отменен изцяло е един съдебен акт, като по един брой са делата, чиито съдебни актове са отменени и върнати за ново разглеждане на първоинстанционния съд и отменени и върнати на прокурора. Изменени в наказателната част са 6 бр. дела, а едно е изменено в гражданско - осъдителната част.

Несвършените в началото на 2013г. въззивни и касационни наказателни дела са 29 бр. и представляват 11.93 % от този вид дела за разглеждане /243 бр./. През 2013г. са постъпили 88 бр. жалби и протести против присъди на районните съдилища, 12 бр. касационни жалби и протести против решения и 114 бр. частни жалби против определения и разпореждания, или общо 214 бр. Броят на въззивните и касационни наказателни дела за разглеждане през отчетния период е 243 бр., а средномесечното постъпление по щат на един съдия на база 12 месеца е 2.55.

Общият брой на приключилите въззивни и касационни производства през 2013г. е 223 бр., включително 15 КНАХД. Средномесечният брой на свършилите дела от един съдия от наказателно отделение по щат на база 12 месеца е 2.66 бр. Процентното съотношение на приключилите в тримесечен срок дела е 85.20 %. От приключилите 223 бр. въззивни наказателни дела са обжалвани 40 бр., от които потвърдени са 3 бр., отменено и върнато за ново разглеждане на въззивния съд - 1 бр. Изцяло отменени или отменени и върнати на прокурора, както и изменени съдебни актове не са налице.

През 2013г. е извършена проверка на работата на наказателно отделение за от Апелативен съд гр. Варна. Като резултат от проверката е отчетено, че организацията по движението на делата /образуване, разпределение и насрочване/ е много добра и е изцяло в съответствие със законовите изисквания. Проверката е отчетла и много добра и задълбочена работа по подготовката на делата за съдебно заседание от отделните съдебни състави, много нисък процент на отложените дела, който е и много по-добър от средния за страната. Не са констатирани от съществени пропуски или нередности при образуване и движение на делата, както и при воденето на срочните книги на хартиен и електронен носител. От проверените дела не е констатирано отлагане по вина на съдия-докладчика. Проверката е отчетла и традиционно добрата и качествена работа на съдиите от отделението.

2. 2. Гражданско отделение

В отделението работят седем съдии, то се ръководи от един от заместниците на административния ръководител.

В началото на 2013г. са останали несвършени 149 бр. граждански дела, което представлява 13.27 % спрямо делата за разглеждане - 1 123 бр., което представлява увеличение спрямо предходната година. Общият брой на постъпилите през 2013г. в Окръжен съд гр. Добрич граждански дела е 974 бр. Средномесечното постъпление по щат на база 12 месеца на един съдия /13 бр. съдии/ за 2013г. е 6.24 бр. дела. Гражданските дела за разглеждане през 2013г. са 1 123 бр. /149 бр. несвършени в началото и новопостъпили 974 бр./, като са приключени 1 004бр. Налице е тенденция за леко завишение на броя дела в сравнение с 2012г., но намаление спрямо предходни периоди Средномесечно свършилите дела от един съдия по щат на база 12 месеца при 13 бр. съдии са 6.44 бр., което представлява увеличение спрямо предходните две години. Действителната средномесечна натовареност на един съдия спрямо свършилите граждански дела е 7.61.

Средната продължителност на разглеждане на гражданските дела от постъпване до постановяване на съдебен акт с отчитане времетраенето на размяната на книжа през 2013г. е 84 % /свършени в тримесечен срок 839 бр. от общо свършените 1 004 бр. дела/, което процентно съотношение е идентично спрямо предходната година. Броят на свършените дела 1 004 бр. надвишава броя на постъпилите през 2013г. дела - 974 бр. и представлява 89.40 % от общия брой - 1 123 дела за разглеждане.

Несвършените първоинстанционни граждански дела в началото на 2013г. са 45 бр. Броят на постъпилите първоинстанционни граждански дела през годината е 137 бр., разпределени по видове, както следва: искиви производства по Семейният кодекс - 49 бр., 35 бр. облигационни искиве, по Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество са постъпили общо 7 бр. дела /4 бр. за налагане на обезпечителни мерки - и 3 бр. по общия исков ред/, по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са постъпили 3 бр. дела. Постъпили са 26 бр. искания за поставяне под запрещение, а молбите за обезпечение на бъдещ иск са 11 бр. Тенденцията е за леко намаление на новообразуваните първоинстанционни производство спрямо предходни периоди. Средномесечно постъпление по щат за 2013г. е 0.88, който показател е идентичен спрямо 2012г.

Свършилите първоинстанционни граждански дела през 2013г. са 144 бр., т. е. налице е леко увеличение спрямо предходната година, но, за сметка на това, е налице намаляване както на броя на свършилите в тримесечен срок първоинстанционни граждански дела, така и на процентното съотношение между свършилите общо дела и тези, свършили в 3-месечен срок. Формирането на постоянни съдебни състави и създаването на точен график за техните открити съдебни заседания ще ускори разглеждането на делата.

Броят на отложените през 2013г. първоинстанционни граждански дела е 120, който, отнесен към общия брой на делата за разглеждане от този вид - 182 бр., представлява 65.93 %. Съществуващата тенденция за голям брой отложени дела следва да бъде прекъсната, като един от

способите за това е въвеждането, от м. 06. 2014г., на практиката съдията - докладчик сам да извършва проверка на допустимостта на жалбата / исковата молба преди насрочване на делото в открито съдебно заседание. Въвеждането на допълнителни произнасяния в разпоредително заседание при условията на чл. 267 ал. 1 от ГПК ще преодолее излишното отлагане на делата било поради нередовност на актовете с деволутивно действие, било поради събиране на доказателства.

Останалите несвършени първоинстанционни граждански дела в края на 2013г. са 38 бр. и представляват 20. 88 % спрямо броя на делата за разглеждане.

Обжалваните през 2013г. съдебни актове, постановени по първоинстанционни граждански дела, са 38 бр., като в това число са включени съдебни актове, постановени в хода на производството по делата. От тях 23 бр. са потвърдени, 2 бр. са отменени и 6 бр. - изменени.

Несвършените в началото на отчетния период въззивни граждански дела са 105 бр. и представляват 11 % от 942 бр. дела за разглеждане от този вид. Постъпили общо 837 бр. въззивни граждански дела, от които 491 бр. жалби против решения на районните съдилища и действия на съдебни изпълнители; 339 бр. частни жалби против определения и разпореждания на районните съдилища и откази на съдиите по вписванията и 7 бр. молби за определяне на срок при бавност. Средномесечното постъпление на въззивни граждански дела по щат на един съдия е съотносимо на броя на постъпилите дела от този вид и е от порядъка на 5. 37. Броят на въззивните граждански дела за разглеждане през 2013г. е 942 бр. Приключените от тях са 860 бр., като 738 бр. са приключили в тримесечен срок от образуването /85. 81 %/.

Броят на отложените през 2013г. въззивни граждански дела е 144, които, отнесени към общия брой на делата за разглеждане от този вид - 942 бр., представляват 15. 3 %. Останалите несвършени дела от този вид в края на 2013г. са 81 бр. и съставляват 8. 6 % от броя на делата за разглеждане от този вид.

През 2013г. гражданско отделение на Добричкият окръжен съд е постановило 440 бр. въззивни съдебни акта, с които е потвърдило обжалваните актове на първоинстанционните съдилища. Отменени изцяло са 205 бр., а изменени са 86 бр. Обезсилените актове на първоинстанционните съдилища са 22 бр. Една молба за определяне на срок при бавност е уважена, а шест са оставени без уважение.

Общо приключилите през 2013г. въззивни граждански дела в Окръжен съд гр. Добрич са 860 бр., като средномесечната действителна натовареност на съдиите спрямо свършилите дела е 6. 52. От тези 860 бр. въззивни съдебни акта, включително и постановени в хода на производството, обжалвани са 220 бр. От тях потвърдени са 46 бр., отменени са 3 бр., изменени - 10 бр. , а 97 бр. са недопуснати до касационно обжалване.

Извършената в края на 2013г. проверка от Апелативен съд гр. Варна на Гражданско отделение е констатирала, че поради непровеждане на подготвително заседание с определение за произнасяне по доказателствата, се наблюдава много висок процент на отложените дела, което е предпоставило отправянето за пореден път на остра критична забележка по този показател, особено що се отнася до въззивното производство, с препоръка да се работи за спазване изискванията на ГПК във връзка с провеждане на подготвително закрито заседание по всяко дело. Проверяващите са констатирали също увеличен брой на отложените дела както в първа, така и във въззивна инстанция. В същия аспект са и препоръките от Инспектора на ВСС в доклада по извършената проверка през 2014г.

2. 3. Търговско отделение

В началото на 2013г. са останали несвършени 94 бр. търговски дела, които представляват 23. 62 % спрямо делата за разглеждане - 398 бр. Общият брой на постъпилите през 2013г. в Окръжен съд - гр. Добрич търговски дела е 304 бр., като е налице увеличение спрямо 2012г. и 2010г. и намаление спрямо 2011г. Средномесечното постъпление по щат на база 12 месеца на един съдия е 6. 24 бр. дела, какъвто е показателят и за действителната средномесечна натовареност на един съдия спрямо постъпилите търговски дела. Средномесечното постъпление по щат на 1 съдия на база 12 месеца е 5. 07.

Свършилите през отчетния период търговски дела са 318 бр., като средномесечно приключените дела от един съдия по щат на база 12 месеца при петима съдии са 5. 3 бр., които показатели се отнасят и за действителната средномесечна съдийска натовареност спрямо свършилите търговски дела.

Средната продължителност на разглеждане на търговските дела от постъпване до постановяване на съдебен акт с отчитане времетраенето на размяната на книжа, при свършени 318 бр. дела, от които 252 бр. - в тримесечен срок, т. е. 77 %.

Несвършените първоинстанционни търговски дела в началото на 2013г. са 88 бр., които, спрямо общия брой за разглеждане - 323 бр., представляват 27. 24 %.

Броят на постъпилите първоинстанционни търговски дела през 2013г. е 235 бр., разпределени по видове, както следва: 17 бр. молби за обявяване в несъстоятелност, по възражения в производството по несъстоятелност - 52 бр., 39 бр. са исковете по Търговския закон и 34 бр. молби за допускане на обезпечение. При този брой новообразувани първоинстанционни търговски дела, средномесечно постъпление по щат е 3. 92, както е и действителна натовареност на един съдия в Търговско отделение спрямо постъпилите дела.

Свършилите първоинстанционни търговски дела през отчетния период са 248 бр, от които 192 бр., или 77. 42 % са свършени в

тримесечен срок. Средномесечната съдийска натовареност спрямо решените дела по щат и действителната такава е 4. 13.

Броят на отложените през 2013г. първоинстанционни търговски дела е 148. Отнесени към общия брой на делата за разглеждане от този вид - 323 бр., представляват 45.82 %. Останалите несвършени първоинстанционни търговски дела в края на 2013г. са 75 бр. и представляват 23. 22 % спрямо броя на делата за разглеждане.

От приключилите през отчетния период 248 бр. първоинстанционни търговски дела, са обжалвани 106 бр., като в това число са включени съдебни актове, постановени в хода на производството по делата, от които 39 бр. са потвърдени, 10 бр. са отменени и 10 бр. - изменени.

Постъпилите през отчетния период фирмени дела са 45 бр., като 37 бр. от тях са образувани по молба за учредяване на сдружения с нестопанска цел, а 8 бр. - за учредяване на фондации. Исканията за вписване на промени в обстоятелствата по фирмени дела са 145 бр. През отчетната година от регистрите е заличено едно сдружение

Издадените през 2013г. удостоверения по Параграф 5 а ал. 6 от Закона за търговския регистър са 28 бр.

По указания на ВСС, Комисиите „Професионална квалификация, информационни технологии и статистика” и „Бюджет и финанси” и във връзка с прекратяване дейността по фирмените дела, свързана с „Информационно обслужване” АД, със Заповед № 236 от 54/ 18.07.2013 г. на Председателя на ДОС е разпоредено образувателните фирмени дела през 2013г. да се въвеждат в САС „Съдебно деловодство”. Беше разпоредено тази дейност да бъде извършвана и за фирмените дела, по които през отчетния период постъпват заявления за промени в обстоятелствата. За целта на съдебният деловодител във Фирмено отделение беше възложено да сканира приложените по фирмените дела съдебни актове и доказателства и да ги присъединява в електронната им папка.

Със Заповед № 324 от 01.10.2013 г. на Председателя на ДОС, считано от 14. 10. 2013г. Окръжният съд започна да издава удостоверения за актуално състояние, която дейност до този момент се извършваше от „Информационно обслужване” АД. С тази заповед бяха утвърдени образци на заявлението за издаване на удостоверението и самото удостоверение за актуално състояние.

Несвършените в началото на 2013г. въззивни търговски дела са 6 бр. и представляват 8 % от 75 бр. дела за разглеждане от този вид. Постъпилите през този период въззивни търговски дела са 69 бр. Средномесечното постъпление по щат на 1 съдия, а също и действителното натоварване на 1 съдия спрямо броя на постъпилите дела от този вид е 1. 15. Броят на въззивните търговски дела за разглеждане през отчетния период е 75 бр. Броят на приключилите въззивни търговски дела през отчетния период дела е 67 бр., като от тях 60 бр. са приключили в тримесечен срок от образуването, което представлява 89. 6 %. Натовареност по щат и действителна

средномесечна натовареност на един съдия спрямо свършилите въззивни търговски дела 1. 12.

От свършилите през отчетния период 67 бр. въззивни търговски дела, са обжалвани 13 бр. дела. От тях през 2013г. е потвърдено 1 бр. , а 5 бр. са недопуснати до касационно обжалване.

През 2013г. работата в Търговско отделение беше предмет на проверка от страна на Апелативен съд гр. Варна. Констатациите от тази проверка са, че се запазва високият процент на приключване на делата в тримесечен срок, запазва се положителната практика по повечето дела съдебните актове да се изготвят дори преди изтичане на едномесечния срок, което сочи на отлична работа на съдиите по този показател и много добра квалификация на съдиите от отделението. Отправената препоръка от проверяващите е, да се извършва своевременно предварителна подготовка на делата за открито съдебно заседание, за да се сведе до минимум необоснованата отмяна на хода по същество.

3. Анализ на дейността на Районните съдилища от съдебния район на Добричкия окръжен съд

В съдебния район на Добричкия районен съд функционират пет районни съдилища в: гр. Добрич, гр. Балчик, гр. Каварна, гр. Ген. Тошево и гр. Тервел. Териториалният им обхват съвпада с обхвата на съответните общини, с обща площ от 4 723 кв. км. и с общо население от 189 677 души, като Районен съд гр. Добрич обслужва три общини - Добрич /град/, Добричка /селска/ и Община с. Крушари.

3. 1. Сграден фонд, материална и техническа обезпеченост

Както беше посочено по - горе, Районен съд гр. Добрич се помещава в Съдебната палата, в която се намира и Окръжният съд. Поради големия брой институции, настанени в сградата, работните помещения не достигат, поради което ДРС има затруднения главно с подреждането и съхраняването на архивирани дела, поради липса на свободно помещение. В Съдебно - изпълнителната служба липсва работно помещение за разполагане на висящите изпълнителни дела и до освобождаване на помещения от Административен съд гр. Добрич такова не може да бъде осигурено дори и при реорганизация на останалите помещения.

Със собствена сграда и дворно място разполага единствено Районен съд гр. Ген. Тошево. В него, обаче, не може да се оборудва помещение, което да отговаря на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация. Осигуреното от съда помещение не може да придобие статут на регистратура за класифицирана информация.

Много сериозен е проблемът със сградната обезпеченост на Районен съд гр. Каварна - съдът все още се помещава в приземния етаж на жилищен блок. Учреденото безвъзмездно право на строеж в полза на Министерство на правосъдието върху недвижим имот - частна общинска собственост, е изтекло още през 2012г. поради неупражняването в законоустановения петгодишен срок. Понастоящем се цели сключването на нов договор между Община - гр. Каварна и Министерство на правосъдието, но до настаняването на Районен съд гр. Каварна в собствена сграда предстои дълъг период, през който е затруднено протичането на нормален работен процес поради невъзможността да се обособят помещения, които са задължителни съобразно Закона за счетоводството, Закона за защита на класифицираната информация и Правилника за прилагането му, правилата за безопасни условия на труд, ПАРОВАС и др.

За нуждите на Районен съд и Районна прокуратура в гр. Балчик, на Министерство на правосъдието е предоставен имот - публична държавна собственост, но поради липса на финансови средства за ремонт, през 2011г. е сключен договор за наем за сграда, в която е настанен РС гр. Балчик, но проблемът със сградния фонд на съда продължава да не е разрешен окончателно.

Районен съд гр. Тервел се помещава в сграда, публична общинска собственост, която се ползва безвъзмездно, но не е достатъчна за нуждите на съда. Действително, през 2011г. Министерство на правосъдието предостави сграда на Районния съд, в която трябва да се помещават всички институции, свързани с правораздаването, но поради липсата на средства тя не е ремонтирана, необитаема е и дори представлява опасност за здравето на хората поради рушене.

По отношение на техническото осигуряване, Районен съд гр. Добрич настоява за подмяна на пет работни станции, включително и периферни устройства /принтери/, поради техническа непригодност на наличните. За попълване на електронната папка на делата в съда е нужно да бъде закупен скенер за входящите документи. Наложително е закупуването на сървър, тъй като към настоящия момент с такава функционалност се използва обикновен стационарен компютър.

Районен съд гр. Ген. Тошево отчитат, че са им необходими един брой високоскоростен скенер за нуждите на регистратурата, 6 бр. скенери среден клас, 4 бр. компютърни системи, един сървър среден клас и три броя нови лазерни монохромни принтери, които да заменят старите модели и 6 бр. UPS.

Районен съд гр. Каварна среща затруднения със звукозаписа в съдебните зали. Такъв е възможен само в една от съдебните зали, но лошото му качество затруднява пренасянето му в писмен вид. Необходимо е да бъдат оборудвани и двете зали с нови системи за паралелен запис и озвучаване.

Районен съд гр. Балчик е осигурен с компютърна и периферна техника, а през миналата година са осигурени и две информационни табла за съдебните зали.

Районен съд гр. Тервел отчитат необходимост компютърните конфигурации в съда да бъдат снабдени със седем UPS-а.

Като цяло техническото и програмно оборудване на съдилищата от съдебния окръг е на добро ниво, но постепенната му амортизация и липсата на подновяване създава опасност от влошаване качеството на работата на съдилищата.

Всички съдебно - изпълнителни служби в Районните съдилища в съдебния окръг ползват деловодната програма Jes Temida 2000, към която се използва и модул „Електронни проучвания“. Системата е напълно съвместима с експорта към регистъра на длъжниците на Асоциацията на държавните съдебни изпълнители в България.

В Бюрата „Съдимост“ към районните съдилища продължава да функционира внедрената АИС „Бюро съдимост“, разработена по ЛОТ 4 по програма ФАР. През отчетната година е извършена актуализация на базите данни в ЕСГРАОН.

3. 2. Правораздавателна дейност

През 2013г. всички съдилища в съдебния окръг са работили с попълнен съдийски щат, като в Районен съд гр. Добрич понастоящем един съдия е командирован в РС гр. Варна, а съответно един съдия от ВРС е командирован в РС гр. Добрич.

Неприключилите съдебни производства в районните съдилища от съдебния окръг в началото на 2013г. са общо 1 677 бр., от които най - голям е броят им в Районен съд гр. Добрич - 877 бр., които, все пак, в процентно съотношение са най - малък брой от делата за разглеждане - 8 081 бр. В противоположния край на статистиката е Районен съд гр. Каварна - 318 бр. спрямо 1 460 бр. дела за разглеждане.

През 2013г. в районните съдилища от съдебния район на ДОС са постъпили общо 11 335 бр. дела, от които 658 бр. за РС гр. Тервел, 940 бр. за РС гр. Ген.Тошево, 1 391 бр. за РС гр. Балчик, 1 142 бр. за РС гр. Каварна и 7 204 бр. за този в гр. Добрич. По статистически данни за предходните години са постъпили следния брой дела: 10 464 бр. за 2012г., 13 964 бр. за 2011г. и 14 084 бр. за 2010г., което сочи на прекъсване на тенденцията от последните две години за намаляване на постъпилите дела, макар броят им през 2013г. да не е достигнал пика през 2010г.

Най - голям е постъпилият брой дела в Районен съд гр. Добрич - 7 204 бр., което се обуславя от териториалния обхват на съдебния район в рамките на три общини - тази на гр. Добрич, Добричка и Община - с. Крушари. Втори по постъпления дела е Районен съд гр. Балчик - с 1 391 бр., следващ е Районен съд гр. Каварна с 1 142 бр., като най - малко е постъплението в Районен съд гр. Ген.Тошево - 940 бр. и в Районен съд гр. Тервел - 658 бр. Общият брой на свършилите дела от районните съдилища през 2013г. е 11 562 бр., което представлява 88. 86 % от общият брой дела за разглеждане. Свършилите дела, разпределени по

районни съдилища са, както следва: Районен съд гр. Добрич - 7 285 бр., Районен съд гр. Балчик - 1 632 бр., Районен съд гр. Каварна - 1 302 бр., като съответно най - малък е броят на свършените дела в Районните съдилища на гр. Ген. Тошево и гр. Тервел - 937 бр., съответно 676 бр.

През 2013г. в районните съдилища от съдебния район на ДОО са постъпили общо 3 163 бр. наказателни дела, от които 811 бр. са такива от общ характер. Статистическите данни за постъпилите наказателни дела за предходните години са, както следва: 2012г. - 888 бр., 2011г. - 1 229 бр. и през 2010г. - 970 бр., т. е. налице е тенденция за намаляване на общия брой наказателни дела от общ характер. Най - голям е броят на постъпилите наказателни дела от общ характер отново в Районен съд гр. Добрич - 408 бр., а най - малко е постъплението им в Районен съд гр. Тервел - 74 бр. дела. Свършените дела през 2011г. са 811 бр., т. е. статистически броят на постъпилите и свършените дела е равен. Най - голям процент - 94 % е броят на приключените в тримесечен срок дела в Районните съдилища на гр. Тервел / 65 бр. от постъпили 69 бр. дела/ и гр. Ген. Тошево / 101 бр. свършени от 108 бр. постъпили дела/. Най - малък процент на свършените НОХД спрямо постъпилите е налице в РС - гр. Балчик - 85 % /100 бр. от 118 бр./

През 2013г. 989 лица са били предадени на съд, като са осъдени общо 974 лица, от които 38 са непълнолетни. Налице е тенденция в намаляване броя на осъдените лица, което се обуславя от намаленото постъпление на НОХД в районните съдилища. През 2013г. са оправдани 13 лица по 12 присъди, постановени по наказателни дела от общ характер. Налице е тенденция за намаляване броя на оправданите лица, а като причина за постановените оправдателни присъди Районните съдилища от съдебния район сочат промяна на доказателствената основа, на която се изгражда обвинителната теза на прокурора; възникване на нови обстоятелства, респ. нови доказателства, поради непълно и неprecizно водене на разследването в досъдебната фаза на наказателното производство; прекратяване на наказателното производство поради изтичане на предвидената от закона погасителна давност към момента на разглеждане на делата в съдебна фаза, както и съществуваща противоречива съдебна практика по сходни казуси.

Натовареността по щат на съдиите от районните съдилища, разглеждащи наказателни дела спрямо делата за разглеждане и спрямо решените дела е както следва: за Районен съд гр. Добрич - 25. 04 спрямо разглежданите и 22. 61 - спрямо решените дела; за Районен съд гр. Каварна - 20. 08, съответно 18. 71; за Районен съд гр. Балчик тези показатели са 18. 03 спрямо разглежданите и 14. 14 - спрямо решените дела; 15. 17, съответно 13. 46 са показателите за Районен съд гр. Ген. Тошево и за Районен съд гр. Тервел натовареността по щат е 8. 96 спрямо разглежданите и 8. 04 бр. - спрямо решените дела.

Постъпилите през 2013г. граждански дела в районните съдилища в съдебния окръг на Добричкия окръжен съд са общо 8 172 бр. Този брой през 2012г. е бил 7 048 бр., а през 2011г. и 2010г. - съответно 10 041 бр. и 10 160 бр., т. е. налице е леко увеличение на постъпилите брой дела

спрямо последната година, макар и да не достига високите стойности на предходните. По съдилища постъплението на граждански дела е както следва: Районен съд гр. Добрич - 5 385 бр., Районен съд гр. Балчик - 869 бр., Районен съд гр. Каварна с 853 бр., Районен съд гр. Ген. Тошево с 605 бр. и Районен съд гр. Тервел - с 460 бр. Броят на свършилите граждански дела през 2013г. е 8 189 бр. или 89 % от общия брой на делата за разглеждане - 9 199 бр. И в този случай най - голям е броят на приключилите дела в Районен съд гр. Добрич - 5 386 бр., а най - малък - в Районен съд гр. Тервел - 483 бр. Равен е броят дела в Районните съдилища на Балчик и Каварна - по 853 бр., а броят свършени дела в Районен съд гр. Ген.Тошево е 614 бр. С най - висок процент на свършилите граждански дела в тримесечен срок отново е Районен съд гр. Добрич - с 93 % /свършили общо 5 386 бр., от които 5 004 бр. в тримесечен срок/, а с най - нисък - 89 %, са Районните съдилища в гр. Каварна и в гр. Тервел.

Натовареността по щат на съдиите от Районните съдилища от съдебния район на ДОС, разглеждащи граждански дела са както следва: 41. 51 спрямо делата за разглеждане и 37. 40 спрямо решените дела - за Районен съд гр. Добрич, за Районен съд гр. Каварна тези показатели са 40. 75, съответно 35. 54, за Районен съд гр. Ген. Тошево - 28. 79 - спрямо делата за разглеждане и 25. 58 спрямо решените дела, съответно да Районен съд гр. Балчик тези показатели са 28. 11, съответно 23. 69, като най - ниска е натовареността по щат за Районен съд гр. Тервел - 22. 50 спрямо делата за разглеждане и 20. 13 - спрямо решените дела.

Действителната средномесечна натовареност на един съдия от районните съдилища в Добрички съдебен окръг спрямо делата за разглеждане и решените дела през 2013г. е както следва: най - висока е за Районен съд гр. Добрич - 38. 21, съответно 34. 44, следваща по ред е тази в Районен съд гр. Тервел с 31. 46 спрямо броя на разглежданите и с 28. 17 - спрямо броя на решените дела. За районен съд гр. Каварна показателите са съответно 30. 42 спрямо разглежданите и 27. 13 - спрямо решените дела, а за Районен съд гр. Балчик - 23. 07, съответно 18. 92. Най - ниска е действителната средномесечна натовареност за Районен съд гр. Ген. Тошево с 21. 98 спрямо разглежданите и 19. 52 - спрямо решените дела.

Дейността на Районните съдилища се проверява ежегодно със заповед на Административния ръководител на Окръжен съд гр. Добрич, в съгласие с правомощията му чл. 86 ал. 1 т. 6 от ЗСВ. Проверяващите комисии са установили много добра и в съответствие със законовите изисквания организация по образуване на делата в Районните съдилища: по гражданските дела са давани своевременни указания за отстраняване нередовностите по делата, с малки изключения по някои дела на производство в РС - гр.Тервел, по които съдът е допускал опущения при прилагането на чл. 129, вр. чл. 127 от ГПК и чл. 130 от ГПК. По отношение на броя на върнатите дела на прокуратурата, допуснатите грешки и неточности по обвинителните актове са били

отстранявани от съдиите в закрити заседания при условията на чл. 249 от НПК. Съдебните заседания по наказателни дела не са били отлагани по вина на съдията - докладчик.

По отношение на гражданските дела са дадени препоръки да не се допуска необосновано продължаване на срока по чл. 63 от ГПК за отстраняване нередовностите в исковата молба, да не се отлагат делата по причини, непредвидени в ГПК, напр. постигане на спогодба или за събиране на неотнормирани доказателства, породено от недостатъчно задълбоченото проучване на делата.

Сериозни нарушения в сроковете за изготвяне на съдебните актове не са констатирани, като най - висок е процентът приключили в тримесечен срок дела в Районните съдилища на гр. Добрич, гр. Ген. Тошево и гр. Балчик.

Във всички съдилища е спазван принципа на случайно разпределение на делата. В районните съдилища на Добрич, гр.

IV. НАБЕЛЯЗАНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД ГР. ДОБРИЧ ЗА ЕФЕКТИВНО, ПРОЗРАЧНО И СРОЧНО ПРАВОСЪДИЕ

Главните цели за управление на Добричкия окръжен съд, са продиктувани от Конституцията и законите на Р България, а също и от обществените очаквания, като се осъществяват със съдействието на Висшия съдебен съвет. Тези цели са общи за всички съдилища в страната, което, според мен, обяснява сходността на предлаганите от всички кандидати за административни ръководители концепции за управление, приоритети, модели и мерки за постигане на набелязаните общи цели. Затова считам, че организацията и управлението на всички органи на съдебната власт от един и същ вид /в частност съдилища/ следва да бъдат обхванати от един общ модел и да отговарят на едни универсални стандарти и изисквания.

1. Уеднаквяване на съдебната практика и утвърждаване на добрите практики

Намирам, че следва да се обърне сериозно внимание на ролята на събранията на съдиите от Добричкия окръжен съд по отделения с оглед обсъждането на практиката в самото отделение, а и тази на Апелативен съд гр. Варна и на ВКС на база отменените дела, като за тази цел е възможно създаването на регистър за тях. По този начин практиката на съдиите в самото отделение може да се унифицира, което ще доведе не само до намаляване на броя отменени от по - горните съдебни инстанции актове, но и ще повиши доверието в съдебната система. Един от

принципите на справедливия съдебен процес е неговата предвидимост, като при сходни други условия и сходност на казусите, решенията на съдилищата не следва да се различават съществено. В този случай събранията на съдиите с цел универсалното разрешаване на сходни случаи постига двойк ефект и съставлява гаранция за надеждност на правосъдието.

Наложително е въвеждането на постоянна практика по свикването на общи събрания на съдиите от съответните отделения на Окръжен съд във връзка с разрешаването на въззивни производства по сходни казуси по дела, образувани пред Районните съдилища, по които актовете на Окръжния съд са окончателни и не подлежат на редовен инстанционен контрол. В този случай може да се възприеме като аналог практиката по тълкувателната дейност на ВКС. Например по граждански дела, които поради своя невисок материален интерес не биха подлежали на касационен контрол и решенията на въззивния съд биха били окончателни на основание чл. 280 ал. 2 от ГПК, Районните съдилища също биха могли да инициират уеднаквяване на практиката на Окръжния съд по аналогични казуси. По този начин би се постигнал отново многофункционален ефект, тъй като, от една страна решенията на съдилищата биха били сходни по същество на спора, която предвидимост на правораздавателната дейност повишава доверието в съдилищата, а от друга страна би изключила всякакво съмнение, че Окръжния съд, действайки като въззивна инстанция, се ръководи от други принципи, различни от върховенството на закона.

Желателно би било унифициране на съдебната практика на съдиите от Окръжен съд гр. Добрич с тази на окръжните съдилища от съдебния район на Апелативен съд гр. Варна. Действително, Окръжните съдилища в гр. Добрич и гр. Силистра, а през миналата година - всички Окръжни съдилища от апелативния район участваха в съдебно обучение, но намирам, че унифициране на тяхната практика би оказала пряк положителен ефект върху подобряване качеството на съдебните актове, бързината на разглеждането на делата, т. е. повишаване ефективността на съдебната система, и най - вече, повишаване доверието в нея поради постигната прозрачност в правораздаването.

За утвърждаване на добрите практики, възприети в Окръжен съд гр. Добрич, намирам, че следва да се въведе провеждането на ежемесечни работни срещи между административните ръководители, от една страна, и съдебната администрация с управленски функции /съдебен администратор, административен секретар, главен счетоводител, експерт по връзките с обществеността и при необходимост - системния администратор/. На тези срещи ще се обсъждат съществени въпроси относно движението на делата и възможността за намаляване на тяхното забавяне, обслужването на граждани и подобряване на достъпа им до съда, особено за лица със специални потребности, връзките с обществеността, възможността за обучения на съдиите и на съдебните служители на международно,

национално и местно ниво, с оглед повишаване качеството на тяхната работа.

2. Преодоляване на забавянето на делата

Разпоредбата на чл. 6 от ЕКПЧОС регламентира правото на достъп до независим и безпристрастен съд, който да разгледа делото в разумен срок. Действително, при извършваните проверки в Добричкия окръжен съд както ежегодно от Апелативен съд гр. Варна, така и от Инспектората към ВСС, става ясно, че не са налице драстични нарушения на сроковете за разглеждане на съдебните производства. Независимо от това такива случаи са налице и, с оглед натовареността на Окръжен съд гр. Добрич, е необходимо дори тези забавяния да бъдат преодоленни.

В ДОС е приет План с мерки за отстраняване на проблемите при движението на делата, администрирането им и и приключването в разумни срокове. В голямата си част набелязаните в него мерки се изпълняват, като следва да се обърне особено внимание на подготвителните заседания по всички дела и разрешаването на всички предварителни въпроси. Такива биха били проблемите във връзка с пълното съответствие на депозираните иски молби/ жалби по граждански дела с изискванията за тяхната допустимост, съобразяване на основателността на заявените от страните доказателствени искания, а също и необходимостта от служебно ангажиране на нови доказателства. Намирам, че съществено намаляване на сроковете при разглеждането на делата би било сформирани на трайни състави в съответните отделения и регламентирането на конкретни дати за техните открити съдебни заседания.

3. Повишаване квалификацията на съдиите и съдебните служители

Тъй като основната предпоставка за повишаване компетентността на съдиите и служебните служители е обучението, намирам, че тази дейност се нуждае от особено поощрение. Добричкият окръжен съд работи традиционно добре с немските фондации „Фридрих Еберт“ и IRZ - фондацията за правна взаимопомощ, с чиято компетентна помощ организира обучения на съдии на местно ниво, което от своя страна намалява разходите за транспорт и повишава участието на съдиите. С активната подкрепа на фондация „Фридрих Еберт“ през 2013г. беше организиран семинар на тема „Признаване, допускане на изпълнение и изпълнение на решения и актове при действие на Правото на ЕС“ и „Европейска заповед за плащане и принудително изпълнение в Германия“, в което освен съдии от Добрички съдебен район, участваха и съдии от района на Апелативен съд - гр.Варна.

През 2013г. Окръжен съд гр. Добрич кандидатства пред Националния институт на правосъдието и получи финансиране за регионално обучение за съдии от Добрички съдебен район на тема: „Ролята на националния съдия в ЕС. Преюдициално запитване”, „Проблеми в съдебното изпълнение”. В това обучение взеха участие и съдии от Силистренски съдебен окръг. Отделни съдии са участвали в организирани от НИП централизирани обучения.

Независимо от горното, намирам тези обучения на магистратите за недостатъчни, а обученията, насочени към съдебните служители, са изключение - през 2013г., по повод прилагането от съда на Единната информационна система за противодействие на престъпността, съдебни деловодители и секретари са преминали обучение, организирано от „Информационно обслужване” АД, а служителите по сигурността на информацията са участвали в начално, съответно текущо обучение.

Поради тази причина намирам, че е налице видима необходимост от разработването на нов учебителен план за Окръжен съд гр. Добрич, включващ поднива за магистрати и за съдебни служители. Съществуващият в ДОС план е за обучение единствено на съдии, а не е изготвен да задоволи необходимостта от обучение на целия състав на съда. Това, според мен, налага разработването му в две направления - съдии и съдебни служители, да е разпределен в области, подредени по приоритети и скрепени със срокове, изпълнението на които могат да бъдат проследени от всички заинтересовани при задължителна публичност. Всяко от набелязаните в плана обучения ще бъде насочено към определена аудитория, ще има собствена програма, място и дата на провеждане, лектор и лице, отговорно за програмата като цяло. Възможно и желателно би било в края на всяка календарна година да се проучи, чрез допитване на съдиите/ съдебните служители, необходимостта от конкретни обучения, които да могат да бъдат включени в плана за в бъдеще или за които да се сезира НИП в случай на организирани от него бъдещи обучения по конкретна тема. В края на всеки отчетен период ще се изготвя статистически доклад за изпълнението на учебителния план. Отговорността за неговото изпълнение следва да бъде възложена на координатори, по един от магистратите и от съдебните служители.

При получаване на необходимото съгласие от страна на Висшия съдебен съвет, намирам, че не само е възможно, но е и необходимо Окръжен съд гр. Добрич да кандидатства по Оперативна програма „Административен капацитет”. Алтернативно, Добричкият окръжен съд може да изготви сам или да се включи в програма, разработена съвместно със съдилища от съответния ранг в други страни - членки на Европейския съюз, по обмен на добри практики. Тъй като по силата на правото на Европейския съюз всеки национален съдия в има качеството на съдия в Европейския съюз, то е наложително всеки магистрат да познава в детайли общностното право. Действително, обученията във връзка с теоретичните му постановки са провеждани регулярно в Окръжен съд гр. Добрич, но намирам, че обученията с международен

елемент, особено когато добрите практики се предават лично от колегите в съдилищата на други страни - членки на Европейския съюз, биха допринесли за изясняване и утвърждаване на практическото приложение на теоретичните постановки.

В областта на обученията на съдебна администрация, намирам, че е наложително провеждането на чуждоезикови обучения. Необходимостта от такова възниква, тъй като съдебните служители трябва да са в състояние да попълнят сами интерактивни съдебни бланки в електронните страници на Европейския съдебен атлас или на Европейското електронно правосъдие /European e - Justice/.

4. Електронно правосъдие

Целта на въвеждането на електронно правосъдие е да се гарантира прозрачността в процеса на правораздаване, а от там - както прекратяване на всякакво съмнение у независимостта на съдиите, така и повишаване на доверието в съда и в съдебната власт като цяло. Тази цел е залегнала и в Секторната стратегия за въвеждането на електронно управление и електронно правосъдие на Министерството на финансите. Не на последно място, този вид правосъдие би осигурило максимално облекчен достъп на гражданите.

Както беше посочено по - горе, през 2013г. продължава да се извършва обмен по електронен път на данни за движението на делата в съдилищата от апелативен район Варна, но не и на самите електронни досиета на образуваните дела. Това, намирам, че трябва да е основната задача, поставена пред съдилищата. Действително, в Добричкия окръжен съд се сканират и се прикачват в деловодните програми към съответните отделения като текстови и графични файлове актовете на съдиите - докладчици и съдебните състави. Под формата на графични файлове се прикачат единствено подадените от страните искиви молби, жалби и пр., не и подадените отговори по чл. 131 ал. 1 от ГПК, становища, възражения и пр., а писмените доказателства, представени от страните или ангажирани служебно от съда, както и представените заключения на вещите лица не се сканират и прикачат. Създаването на електронно досие на всяко образувано дело е сложна задача, за която трябва да се осигури модерна сканираща техника, но по този начин ще се преодолее пренасянето на делата в хартиен вид между деловодствата, съдиите - докладчици и останалите институции - съдилища и прокуратури.

5. Повишаване на общественото доверие и медийна политика

Не може да се подложи на съмнение увереността, както моята лична, така и - мисля на всеки кандидат за административен ръководител, че високото доверие в съдебната институция е от изключително значение за авторитета на съдебната система като цяло. Дейността на всеки орган на съдебната власт следва да бъде подчинен

на постигането на целта - изпълнение на обществените очаквания и повишаване на доверието в съдебната власт.

В Окръжен съд гр. Добрич е разработена Медийна политика за периода 2012г. - 2014г., както и План за повишаване на общественото доверие в съдебната институция през периода 2012г. - 2014г. Поставените в тези документи цели покриват напълно гореизложеното, а мерките за тяхното постигане са конкретизирани по срок и отговорник. Тези мерки със сигурност следва да бъдат продължени и в следващия период, тъй като техният положителен ефект е безспорен. Съдът има действаща страница и информацията в него се актуализира. Освен това има и собствено блогово пространство, в което се публикуват всички актуални новини от Съдебната палата. За съжаление, преместването на служителя по връзки с обществеността в друг орган на съдебната власт през м. 10. 2013г. оказва влияние върху качествата на публикациите в блога, които към настоящия момент представляват кратко резюме на постановените съдебни актове във връзка с различни съдебни актове, постановени от съдиите в наказателно отделение на ДОС.

И към настоящия момент се публикуват съдебните актове по всички дела на интернет - страницата на Окръжния съд, включително и мотивите по присъди по наказателни дела. Осигурено е непрекъснато работно време в рамките от 09. 00ч. до 17. 00ч. на канцелариите на деловодствата в съда.

Окръжен съд гр. Добрич има прекрасни отношения с Адвокатска колегия, като намирам за удачно срещите между представители на двете институции да бъдат планирани регулярно, с оглед обсъждане на проблемните области в правораздаването.

В плана са заложили и се изпълняват също така мерки във връзка с търсенето на информация от обществеността за работата на съда, административното обслужване и пр. Тук, намирам, че би било адекватно като цел да се посочи в бъдеще и даването на по - обширна информация на обществеността за работата на съда и подобренията, които са направени. По този начин, освен повишаване на обществения имидж, ще се противодейства дори на съмненията в корупция.

По - горе споменах, че е наложително щатната бройка на служителя по връзки с обществеността да бъде запълнена. По този начин ще може да се състави стратегия за работа с медиите, ще се осъществяват чести срещи с ресорни журналисти, така че гражданите да получат пълна и обективна представа от работата на съда.

През 2013г. със служителя по връзки с обществеността Кремена Капралова разработихме план за запознаване на ученици и деца с правосъдието и правораздаването като процес. В изпълнение на този план неколккратно обучавах ученици от 10 - те класове на различни гимназии /които изучават учебен предмет, свързан с правото/. Планът разработихме за периода 2013г. - 2014г., по месеци и училища, като бяха заявени теми, избрани както от мен, така и от учениците и техните учители, които да ги запознаят с основите на правото, функциите на отделните органи на съдебната власт и развитието на един съдебен

процес: предпоставки, съдопроизводствени действия и финализиращ съдебен акт. Целта ни беше по този начин да изградим положителен образ на съда и съдебната власт като цяло у подрастващите. За съжаление, планът не беше изпълнен до край поради преместването на служителя по връзки с обществеността в друг орган на съдебната власт и невъзможността друг служител или съдебният помощник да продължат изпълнението му. Този план, разработен и практически прилаган от Кремена Капралова и мен, напълно покрива заложената в т. 5 от Раздел XI на Годишната програма на ВСС за 2014г. - „Разработване на информационни кампании за разясняване на структурата на съдебната власт, функциите на ВСС, съда и прокуратурата”.

6. Установяване на ефективни работни отношения с институции и лица, имащи отношение към правораздавателната дейност в Окръжен съд гр. Добрич

Тъй като добрият работен процес изисква наличието на ефективни работни отношения с представители на различни институции, то намирам, че в тази област следва да бъдат планирани, съответно да се превърнат в регулярни срещите между съдиите и прокурорите и следователите при Окръжна прокуратура гр. Добрич. По този начин ще бъдат сериозно намалени случаите на прекратените съдебни производства по наказателни дела и връщането им за доразследване.

Както беше посочено по - горе, следва трайно да се установи практиката на провеждане на работни срещи между представителите на съда и адвокатската колегия в града, като по този начин ще се затвърди доброто взаимодействие между тях и поддържането на етични и колегиални отношения. На тези срещи следва да бъдат обсъждани въпроси във връзка с оказването на правна помощ на страните, които не са в състояние да организират сами своята защита, осигуряването на служебни защитници по наказателни и особени представители по граждански дела. По този начин ще се намалят случаите на забавяне на делата.

Преди няколко години бяха осъществявани работни срещи между представители на съда и на Община Добричка, във връзка с проблемите по призоваването в случаите, когато длъжностни лица по призоваването на кметове и кметски наместници, част от които не са наясно със задълженията си в този случай. Проведеното обучение даде много добър резултат. Намирам за необходимо подобни съвместни срещи да се провеждат поне веднъж годишно, тъй като по този начин ще намали забавянето на делата поради нередовно призоваване в малките населени места.

В нередки случаи отлагането на съдебните заседания се дължи на проблеми във връзка с изготвянето на заключения по назначени от съда

експертизи. Необходимо е да се започнат работни срещи и с представители на вещите лица, тъй като в съвместната ни работа нерядко възникват трудности във връзка с определянето им, натовареността на вещите лица, което оказва влияние върху срочността на представените от тях заключения, както и, не на последно място, заплащането им.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет, с горното изложение се постарях да очертая цялостната визия за управлението на Добричкия окръжен съд през следващите пет години, ако ме удостоите с честта да бъда избрана за негов административен ръководител. Поставям си цели, при изпълнението на които съдиите и съдебните служители да работят ефективно и в екип, което би довело до създаването на положителен обществен образ на съда. Тяхната положителна мотивация и съвместни им усилия ще доведат до укрепване доброто име на съда и гарантиране на спазването на правата и законните интереси на гражданите, а не на последно място - осигуряване на равен достъп до правосъдие. Осъзнавам напълно отговорността, която стои пред мен, и изразявам своята решителност и убеждение, че всяко мое действие ще е насочено към достигане на европейските стандартите за ефективно, качествено, прозрачно и достъпно правораздаване.

Гр. Добрич
12. 09. 2014г.

С уважение:
/Елица Стоянова -
Съдия в Окръжен съд гр. Добрич/